

CENY OGŁOSZEŃ
za wiersz milimetry
przed 50 groszy, w tek-
ście 30 gr., za tekstem
40 gr. Ogłoszenia tabe-
laryczne 50 proc., a
święteczne 25 proc.
drożej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy.
Dla poszukujących pra-
cy 5 gr. za wyraz. Naj-
mniej 1 zł.
Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosi miesięcznia
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8 te-
lefon 4-97, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: RADOM, Żeromskiego 73, tel. 23; KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7; CZELADZ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki.

Sesja sejmiku śląskiego odroczone dekretem prezydenta Rzplitej.

Demagogii Korfantego, uniemożliwiającej pozytywne prace sejmiku — położono kres.

KATOWICE, 1. 7. (wl.) Dziś rano z polecenia wojewody śląskiego doreczył zastępcą naczelnika wydziału prezydjalnego dr. Kostka marszałkowi sejmiku śląskiego dekret prezydenta Rzeczypospolitej, zarządzający odroczenie sesji sejmiku śląskiego. Pisma te brzmią:

Katowice, dnia 1 lipca 1930.

Wojewoda Śląski
L. Prez. 1407.

Do

Pana marszałka sejmiku śląskiego
w Katowicach.

Mam zaszczyt przesłać w załączeniu dekret pana prezydenta Rzeczypospolitej, zarządzający o odroczenie sesji sejmiku śląskiego, z prośbą o wydanie dalszych zarządzeń

Wojewoda:

Dr. Grażyński m. p.

Prezydent Rzeczypospolitej

Zarządzenie prezydenta Rzplitej w sprawie odroczenia sesji sejmiku śląskiego.
Na podstawie art. 21 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organu sejmiku województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 497) odraczam sesję sejmiku śląskiego.

Wilno, dnia 29 czerwca 1930.

Prezydent Rzeczypospolitej

I. Mościcki m. p.

L. S.

Prezes Rady Ministrów
W. Sławek m. p.

Marszałek Sejmiku
L. dz. 863/30.

Katowice, dnia 1 lipca 1930.

P. p. posłom

do łaskawej wiadomości

(—) Wolny.

Drugi sejm śląski okazał się nie zdolnym do pracy pozytywnej. Poza tożsamość zapewnienia stronnictw o opozycyjnych o chęci współdziałania z rządem okazały się bluffem. Kluby opozycyjne nie zdołały przeciwstawić się terrorowi p. Korfantego, tego złego ducha każdego sejmiku.

KTO WYGRAŁ NA DOLARÓWCE?

WARSZAWA, 1. 7. Dziś w sali konferencyjnej min. skarbu odbyło się ciągnięcie dolarówki.

Wylosowano 57 premij na sumę ogólną 25 tys. dolarów.

8 tys. dolarów wygrał nr. 66810.
3 tys. dolarów wygrał nr. 419116
Po 1000 dolarów wygrały n-ry:
045878 832324 389370 841480 389377

Po 500 dolarów wygrały n-ry:
323768 277732 854809 535900 363706
935359 064855 132878 992199 998559

Po 100 dolarów wygrały n-ry:
523940 341889 136318 777884 593369
934977 195685 600723 056928 179962
580820 585820 010281 469550 922225
153396 628275 246958 394224 329953
898125 623947 824591 924755 707904
337215 972506 641203 999499 243172
195282 636112 675122 323525 470102
535125 492480 171668 426327 151901

Jak wiadomo zaznaczył się ostry zatarg w związku z debatą budżetową na tle prawomocności budżetu 1930-31 pomiędzy przedstawicielem rządu, wojewodą Grażyńskim a większością opozycji.

Sejm śląski został ściągnięty na platformę bezproduktywnej walki z wojewodą. Sejm ten uprawiając politykę „dla ulicy”, podniecając najniższe instynkty i rozpętując nieobliczalną w skutkach opozycję, w

istocie jednak nie mógł się zdobyć na realną pracę. Obcą mu była troska o dobro ludu, nadużywając stale tych hasel, chciał tylko walki i odgrywania się.

Na dzisiejszym posiedzeniu miała być rozpatrywana cząstkowa ustawa skarbowa, podwyższająca djeży poselskie, wydatki na sejm i nowe fundusze dyspozycyjne. Demagogia miała święcić triumfy, lecz się srodze zawiodła...

Konferencja premiera Sławka z marsz. Piłsudskim

WARSZAWA, 1. 7. (wl.) Marszałek Piłsudski odbył dziś dłuższą konferencję z przybyłym do Druskienik premierem Sławkiem. Zapowiadają również możliwość przyjazdu do Druskienik p. prezydenta Rzplitej w drodze powrotnej z Wi-

leńszczyzny do Warszawy.

Premjer Sławek wraca najprawdopodobniej jutro do Warszawy i w związku z tem sfery polityczne spodziewają się szeregu rozstrzygających zarządzeń.

80 milj. złotych na pomoc dla rolnictwa

WARSZAWA, 1. 7. (wl.) Rząd opracował już plan pomocy dla rolnictwa, zmierzający do przeciwważenia się spadkowi cen zboża po żniwach. W tym celu banki państwo we udzielać będą rolnikom pożyczek

pod zastaw zbóż. Na ten cel rząd przeznaczył około 40 milj. zł. Poza to rząd będzie kontynuował akcję gromadzenia rezerw zbożowych, na który to cel przeznacza również około 40 milj. zł.

Na wulkanie indyjskim.

Demonstracje. — Rewizje. — Aresztowania.

LONDYN, 1. 7. (wl.) Według ostatnich depesz z Kalkuty, na rozkaz wicekróla Indji, poza zamknięciem komitetu wykonawczego narodowego kongresu hinduskiego, zamknięte zostały wszystkie stowarzyszenia młodzieży.

Biura kongresu w Allahabadzie zostały obojętne przez policję, która dokonała szczegółowej rewizji i nałożyła pieczęcie.

Władze policyjne wydały komunikat, w którym stwierdzają, że za-

rzędzenia te wydane zostały na skutek nawoływania przez komitet wykonawczy do rewolucji i obalenia rządu.

Wczoraj rozpoczął się w Bombaju tydzień strajkowy. Przez ulice miasta przeszedł pochód, który śpiewając pieśni narodowe rozrzucał ulotki nawołujące do bojkotowania towarów zagranicznych.

Policja aresztowała 12 przywódców demonstracji.

Demonstracje komunistyczne w Polsce

WARSZAWA, 1. 7. (wl.) Władze bezpieczeństwa otrzymały drogą poufną wiadomość, że na skutek instrukcji kominternu, komuniści polscy mają zamiar urządzić w ciągu lipca szereg demonstracji.

W programie przewidzianych jest 6 demonstracji pod demagogicznym hasłem „Przedwiośnie rewolucji światowej kroczy w parze z bohaterem proletariatem rosyjskim“.

Po przewrocie w Boliwji.

LONDYN, 1. 7. Według doniesień z Lasaz nowy dyktatorski rząd Boliwji pod kierownictwem gen. Galinda jest panem położenia. W stolicy panuje spokój. W komunikacie urzędowym jest wskazane, że rewolucja była wywołana złamaniem konstytucji przez poprzedniego prezydenta Silesa, który nieprawnie przedłużył swe pełnomoc-

nictwa. Były prezydent Siles opuścił Boliwję. Natomiast wiadomości o losie szefa sztabu, gen. niemieckiego Kundta są sprzeczne. Według jednych pogłosek został on zabity, zaś według innych znajduje się w gmachu poselstwa niemieckiego. Nowy rząd boliwijski zwrócił się do St. Zjedn. z prośbą o uznanie go za legalny rząd kraju.

456 godzin bez przerwy w powietrzu.

28 tys. litrów benzyny i 1280 litrów oliwy.

CHICAGO, 1. 7. Samolot „City of Chicago“ kontynuuje swój lot wśród gwałtownej burzy.

Pod wieczór uzupełniono w powietrzu po raz 167 zapasy paliwa. Przed 166-em dostarczeniem benzyny samolot posiadał tak mało pali-

wa, że byłby się utrzymał w powietrzu nie dłużej jak pięć minut.

Dotychczas zużyto 28 tys. litr. benzyny i 1.280 litrów oliwy.

O godz. 10-ej wieczorem samolot przebywał już 456 godzin w powietrzu.

POSIEDZENIE KOMISJI DŁUGÓW PAŃSTWOWYCH

WARSZAWA, 1. 7. (wl.) Przewodniczący sejmowej komisji kontroli długów państwowych, prof. Krzyżanowski (BB) wyznaczył posiedzenie komisji na dzień 10 lipca b. r., celem opracowania wykaźu długów państwowych za pierwsze półrocze r. b.

MINISTER KWIATKOWSKI w Brukseli.

WARSZAWA, 1. 7. (wl.) Donoszą z Brukseli, że bawiący tam polski minister przemysłu i handlu, p. Kwiatkowski złożył wieniec na grobie nieznanego żołnierza oraz złożył szereg wizyt oficjalnych. Poza to min. Kwiatkowski wziął udział w śniadaniu, wydanym przez radę handlowego poselstwa polskiego w Brukseli, oraz w raucie w poselstwie polskim.

DELEGACJA PRZEMYSŁOWCÓW ŁÓDZKICH JEDZIE DO ROSJI.

ŁÓDŹ, 1. 7. (wl.) Przemysłowcy łódzcy wysyłają specjalną delegację do Moskwy, celem uzyskania dalszych zamówień od rządu ZSRR.

ZWYCIEŚTWO STALINA NA KONGRESIE MOSKIEWSKIM.

RYGA, 1. 7. Według urzędowych sowieckich doniesień na posiedzeniu kongresu partji komunistycznej, przywódcy opozycji pracowniczej Rykow i Tomski złożyli ponownie oświadczenie potępiające uprawianie opozycji i wyrażające całkowitą gotowość podporządkowania się Stalinowi. Obydwaj uznali konieczność zachowania jedności partyjnej i zwalczania prądów opozycyjnych. Przemówienia Rykowa i Tomskiego były przerywane ironicznymi i wrogimi okrzykami pod adresem mówców. Daje się wyczuć brak zaufania do szczerości obydwu opozycjonistów, którym jest zarzucane, iż składali oni już wielokrotnie oświadczenie lojalności wobec Stalina, a mimo to kontynuowali działalność opozycyjną. W każdym razie skrucha Tomskiego i Rykowa wywołała wielką sensację w Moskwie i jest komentowana jako całkowite zwycięstwo Stalina.

WYBUCH W TEATRZE MOSKIEWSKIM.

MOSKWA, 1. 7. W czasie czyszczenia peruk w moskiewskim teatrze doświadczałym nastąpił wybuch benzyny.

Trzy osoby są zabite, wielka ilość rannych. Detonację słyszano w promieniu kilku kilometrów.

DZIŚ POGODNIE.

Dziś w Polsce pogodnie, jedynie na wschodzie i południu zachmurzone nieco większe. Po chłodnej nocy stopniowe ocieplenie. Słabe wiatry miejscowe.

ZAWIADOMIENIE.

Zarząd Kursów Samochodowych Inż. Klebera zawiadamia, że z dniem 1 lipca r. b. lokal Kursów został przeniesiony na ul. Piłsudskiego Nr. 3

ODRZUCENIE KONWENCJI O CZASIE PRACY W GÓRNICTWIE.

GENEWA, 17. Międzynarodowa konferencja pracy w Genewie na plenarnym posiedzeniu zajmowała się sprawą konwencji o czasie pracy w górnictwie.

Wniosek rządów Polski, Niemiec, Austrii, Węgier, Szwecji i Jugosławii, o dopuszczenie w razie nadzwyczajnych potrzeb gospodarczych większej ilości godzin nadliczbowych, został odrzucony. Wniosek o powtórne głosowanie tego punktu tak samo został odrzucony.

Wówczas przedstawiciel rządu niemieckiego oświadczył, że wstrzymuje się od głosowania nad projektem w jego obecnym brzmieniu, gdyż projekt ten niema szans do uzyskania ratyfikacji. W głosowaniu wypowiedziało się 70 głosów za przyjęciem projektu, 40 przeciw. Wobec nie uzyskania przepi saniej większości dwie trzecie głosów projekt został odrzucony.

Po ogłoszeniu wyniku, przedstawiciel rządu angielskiego, Shinwell, ostro zaatakował rząd niemiecki, przypisując mu odpowiedzialność za niedojście konwencji do skutku. Konferencja przyjęła wniosek, aby tę sprawę rozpatrzyć ponownie na zebraniu w roku przyszłym.

Niedojście do skutku konwencji oznacza dla górnictwa polskiego wzmoczoną walkę konkurencyjną na rynkach skandynawskich, tembardziej ciężką, że Niemcy zaczynają forsować swój eksport, wprowadzając z dniem 1 lipca zniżki taryfowe na przewóz węgla do portów bałtyckich, w wysokości 20 — 50 mk, na wagon 10 tonowy.

TAJEMNICZA ZBRODNI POD ŁOWICZEM.

ŁOWICZ, 17. W zagadkowych okolicznościach zamordowano pod Łowiczem urzędnika kolejowego Stanisława Dudę. Znalaziono go nad ranem w życie pod wsią Bobrowniki w kałuży krwi z przetrzezoną skronią.

Duda mieszkał we wsi Parma pod Łowiczem i pracował na stacji w Grodzisku.

Codziennie nad ranem Duda pieszo udawał się na stację w Łowiczu i stamtąd pierwszym pociągiem odjeżdżał do Grodziska.

Prawdopodobnie Dudę zamordowali w drodze bandyci w celach rabunkowych.

CUDZOZIEMCY W POLSCE

WARSZAWA, 17. (wł.) Minister spraw wewnętrznych wydał zlecenie starostwom, w sprawie osiedlenia się cudzoziemców w Polsce.

Cudzoziemcy, chcący na stałe osiedleć się w Polsce muszą wykazać się określona przynależnością państwową, zaświadczeniem swoich władz, że nie sprzeciwiają się osiedleniu danego obywatela w Polsce, źródłem zarobkowym, pozatem żony muszą zobowiązać się do zachowania lojalności względem państwa polskiego.

JUBILEUSZOWY ZJAZD ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

KRAKÓW, 17. W dniach od 3 do 6 lipca r. b. odbędzie się w Krakowie jubileuszowy zjazd delegatów związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych; największa organizacja nauczycielska w Polsce święcie będzie w tym dniu 25 lecie swego istnienia. Na szlaku ćwierćwiecza wyjątkowej i owocnej działalności tej organizacji poszczyci się ona może nieładą dorobkiem: po trafila ona skupić pod swoimi sztandarami 41.000 członków, ofiarnym wysiłkiem których dokonano rozlicznych, o wielkiej doniosłości dla nauczyciela i oświaty zadań. Wspólnym wysiłkiem stanęło największe w Polsce sanatorium w Zakopanem, domy zdrowia w Krynicy, Haliczu i Zakopanem. Związek prowadzi szereg wydawnictw pedagogicznych i oświatowych, dysponuje olbrzymim majątkiem wartości kilkunastu milionów złotych.

Na czele obrad zjazdu wysunięta została najważniejsza w dobie obecnej prawa budowy szkół, zaniedbanie której grozi w dobie wzmoczonego przyrostu dzieci katastrofą naszymu szkolnictwu powszechnemu. Na zjeździe została podjęta decydująca uchwała w tej sprawie, oraz zostało zgłoszony projekt zw. polsk. naucz. szkół powszechn., regulujący zasady budowy i finansowania budowy szkół powszechnych.

Anglja o swoich kłopotach w Indiach.

Rząd angielski wydał ostatnio nader ciekawe sprawozdanie specjalnej komisji, wysłanej niedawno pod przewodnictwem Sir John Simona do zbadania spraw indyjskich na miejscu. Długo hindusi czekali na tę komisję, której jeszcze na jej orzeczenie.

Jeszcze dwanaście lat temu, podczas rządów Lloyd Georgea, Anglja przyrzekła hindusom, że się postara o „stopniowy rozwój samorządowy w Indiach“. Dopiero rewolucja Ghandiego przynagliła rząd angielski do ogłoszenia zezbrałego przez komisję materiału.

Pierwszą trudnością w rządzeniu Indjami jest wielka przestrzeń. Indie są tak duże, jak cała Europa bez Rosji, czyli 20 razy większe niż Anglja. Ludność Indji wynosi 320.000.000, co stanowi prawie jedną piątą całej ludzkości. Całe Indie są podzielone na 600 państw i księstw mówiących 222 językami. Przy spisie ludności z roku 1921 okazało się, że 90 proc. ludności prawie nigdy nie opuszcza miejsce urodzenia. Przeszło 80 proc. ludności mieszka na wsi i zajmuje się rolnictwem. To też Indie mają aż 500.000 wsi. Tylko 10 proc. mieszka w małych miasteczkach, a pozostałe 10 proc. w wielkich miastach, których w całych Indiach jest zaledwie 33.

Drugim punktem ciężkości, który zaważył na losie rządów angielskich w tym wielkim kraju jest, jak powiada sprawozdanie, ciemnota ludu. Hindusi, przyznaje komisja, są dość inteligentni, ale nie są „cywilizowani“ w europejskim znaczeniu tego słowa. Tylko bardzo szczupła garstka umie czytać i pisać. Przeszło 85 proc. ludności nie umie się podpisać. Rodzice bardzo niechętnie posyłają dzieci do szkół. Z pośród czterech milionów dzieci, które w zeszłym roku uczęszczały do 1-szej klasy szkół ludowych w Indiach tylko pół miliona doszło do klasy 4-ej. Reszta wystąpiła przedtem, nim się nauczyła czytać. Tylko 2 proc. potrafi napisać kilka liter i przeczytać modlitwę.

Z powodu zawierania wczesnych małżeństw i licznych wypadków śmierci podczas porodu, kobiet jest mniej w Indiach niż mężczyzn. W roku 1921 było mężczyzn o 9 milionów więcej. W tym samym roku było w Indiach przeszło 2 miliony mężatek i 100.000 wdów liczących, mniej niż 10 lat życia.

Trzecia i może największa sprawa w Indiach jest walka religijna pomiędzy hindusami i mahometanami. Walka i nienawiść trwa od lat. Antagonizm religijny wżarł się głęboko w życie mieszkańców tego obszernego kraju.

Najwięcej w Indiach jest hindusów, których liczba sięga 212 milionów, co stanowi połowę ludności całego imperjum brytyjskiego. Religja ich twierdzi, że życie jest iluzją i że nie trzeba się przejmować zbytnio cierpieniem. To też znoszą oni biedę i niedostatek. Roczny dochód większości hindusów nie przekracza 200 złotych.

Mahometan jest w Indiach 70.000.000. Chrześcijan zaledwie 4 i pół miliona. Mała ta garstka chrześcijan zalicza się do wykształconej warstwy w Indiach.

Najciekawszą walką między sobą hindusi i mahometanie. Hindusi uważają krowę za zwierzę święte, zaś mahometanie ją zabijają. Podobnie różnica w kalendarzu powoduje kłótnie i bitwy. Dzień święta i radości dla hindusów nieraz wypada w dniu smutku i pokuty mahometan. Nie więc dziwnego, że w latach 1924-27 było 450 zabitych i 5.000 rannych z powodu bitew religijnych w Indiach.

Po problemie religijnym następuje trudna do przewyżnienia kwestja klas i warstw. Całe społeczeństwo jest przekrojone na setki warstw wrogo do siebie ustosunkowanych.

Na czele stoją bramini, których liczba sięga do 7 milionów. Po nich idą inne warstwy, aż na końcu są t. zw. „untouchables“ czyli „nieczystych“. Tym nieszczęśliwcom nawet listonosze w Bengalu nie chcą oddawać listów. W południowych Indiach nie wolno im czerpać wody ze

studni, a na widok osoby innej kasty muszą stanąć o kilka metrów w oddali.

Jak wynika ze sprawozdania sprawy indyjskie są bardzo zawiłe.

Komisja nie wypowiedziała się jeszcze co do zamiarów angielskich na przyszłość. Wydała dopiero pierwszy tom swych uwag, ograniczając się do wyluszczenia przyczyn, które powodują niepomysłność rządów angielskich w Indiach. Wkrótce ma wyjść drugi tom, który powie wiele o dalszej polityce Wielkiej Brytanji w stosunku do zadania mieszkańców Indji. Ale z tego co zawarte w tem obecnym sprawozdaniu jasnym jest, że rząd Mac Donalda nie ma zamiaru opuścić Indji i jak opiewa ostatnie zdanie sprawozdania musi tam pozostać dopóki nie wykształci hindusów po „europejsku“ i nie uczyni ich zdolnymi rządzić własnym krajem samodzielnie.

J. Sobiesz.

Z piekła litewskiego.

(Korespondencja własna).

Królewiec w lipcu b. r.

Jeden z Polaków, przybyłych z Litwy do Królewca opowiada wstrząsające rzeczy o straszliwych stosunkach, panujących obecnie na Litwie.

Mniejszość polska na Litwie jeszcze przed ostatnimi pogromami antypolskimi była prześladowana. Cóż do piero mówić o chwili obecnej, kiedy to cała Litwa jest jednym wielkim dla polaków tamtejszych więzieniem. Na ulicach, w kawiarniach, w pociągach i t. p. polacy nie mają odwagi nawet rozmawiać ze sobą po polsku.

Zdarzają się wypadki, że nie tylko motłoch uliczny napada na obywateli, po polsku mówiących, ale czynią to także rzekomi stróża porządku publicznego — policjanci litewscy. W mieście Rossienie policjant pobił kobietę, mówiącą po polsku. W innym miasteczku policjant zbil dzieci, idące ze szkoły, a rozmawiające po polsku. W tychże Rossieniach urzędnik sądowy publicznie nawoływał tłum, aby bill rozmawiających po polsku obywateli. Szowinizm antypolski zaczyna udzielać się nawet rzemieślnikom. Wielu z nich pod presją bojówek litewskich nie przyjmują zamówień od polaków. Ba, nawet ksiądz katolicki, wezwany przez polaka do umierającej córki, odmówił udzielenia jej ostatniej pociechy, gdyż, jak mówił polak na Litwie musi umrzeć bez pociechy religijnej... (Stało się to również w powiecie rossieńskim).

Władze państwowe energicznie starają się o wywołanie i podtrzymanie tych ohydnych nastrojów. Oto we wszystkich prawie urzędach państwowych, na ulicach i dworcach kolejowych widnieją olbrzymie afisze niby „propagandystyczne“, na których między innymi jest narysowana świnią, mająca na ogonie wielkiego polskiego orła. Na innym afiszu znowu znajduje się Litwa zakuta w kajdany zaś polacy wbijają w jej ciało gwoździe. Wszędzie widać afisze z hasłami, antypolskimi, jak: Polska musi oddać zrabowane Wilno“. Niema Litwy bez Wilna“ itp.

Prasa litewska oczywiście walenie przyczynia się do antypolskiej hecy. Prócz bolszewickiej, prasa litewska stoi na najniższym poziomie kulturalnym i umysłowym w Europie. Brodnice, które przynosi prasa litewska są

tak głupie, że szkoda z nimi polemizować. Oto jeden przykład: tygodnik „Trinitas“, przeznaczony dla ludu wiejskiego napisał artykuł antypolski, w którym twierdzi, że litwini muszą zwalczać polaków, bo przed polakami żaden litwin nie jest pewny swego życia. Gdy polak złapie litwina, to go żywcem ze skóry obdziera..

Poza tym haniebnym naciskiem moralnym i fizycznym, pod którym żyją polacy na Litwie, największa krzywda dzieje się im na polu szkolnictwa. Krzywdę tę niechaj zilustruje tych parę cyfr: w roku 1920 mniejszość polska posiadała 100 szkół ludowych, 1926-7 szkół tych mieliśmy już tylko 74 z 90 nauczycielami, oraz 4.039 uczniami. W roku szkolnym 1927-8, po wprowadzeniu przez Waldemara ostrygo kursu antypolskiego liczba szkół naszych spadła do 29, z 22 nauczycielami i 544 dziećmi.

W roku 1928-9 już tylko 17, a obecna liczba szkół polskich na Litwie wynosi tylko 11, oraz 3 gimnazja.

Gwałtowne zamknięcia szkół polskich, represje wobec rodziców, posyłających dzieci swe do szkół polskich, niedopuszczanie absolwentów szkół polskich na jakiegokolwiek stanowiska — oto metody, jakimi posługują się dyktatorzy litewscy celem niszczenia szkolnictwa.

Jakżeż inaczej postępuje Polska wobec nielicznej zresztą ludności litewskiej w Wileńszczyźnie! Nie mówiac o barbarzyńskich metodach pogromowych, stosowanych wobec polaków na Litwie. Polska utrzymuje dla mniejszości litewskiej liczne szkoły itp. Polacy na Litwie z zazdrością patrzą na rozwój kulturalny litwinów w Polsce, uważając, że rząd polski winien zezwalać na istnienie szkół litewskich jedynie na podstawie prawa wzajemności. Gdyby tak było, napewno rząd litewski nie pozwalałby sobie wobec polaków na stosowanie tak ohydnych metod niszczenia szkolnictwa polskiego.

Przeszło 200 tysięcyna rzesza polska na Litwie, posiadająca 11 zaledwie szkół, narażona na niebываły ucisk i represje policyjne, to stan niegodny dwudziestego stulecia i niemożliwy do tolerowania dla wielkiego narodu polskiego!

Z.

Kino „Wawel“ w Sielcu. obok kościoła. Tel. 7-65.	Dziś Wyświetla 12 aktowy film na tle załamania cyrkowego, który pod zarzutem kilku zbrodni i rabunków zostaje uratowany przez mistrza akrobatyki LUCJANA ARBERTINIEGO p. t.	Dziś
	Człowiek na Kometach	
	Wkrótce: „OSTATNIA KARAWANA“	

Olbrzymi pożar w Sarnowie.

22 domy i 11 stodół spłonęło.— Straty wynoszą 200 tysięcy zł. — 180 osób bez dachu nad głową.

Głośnie echem odbiła się wiadomość o wielkim pożarze, jaki wczoraj o godz. 1-iej po poł. wybuchł

we wsi Sarnów, pow. będzińskiego. Ogień powstał z niewiadomych dotąd przyczyn w domu Franciszka Gęborskiego.

Pastwą rozszalałych • płomieni padło 22 domów mieszkalnych, 11 stodół oraz kilkanaście innych zabudowań gospodarskich.

Inwentarz żywy, za wyjątkiem ptactwa, zdolano uratować. Również uległy zupełnemu zniszczeniu maszyny, będące własnością miejscowego kółka rolniczego.

Ogień podsycany wiatrem przerosł się

z wielką szybkością z budynku na budynek tak, że ludność ratowała się jak mogła, nie mając czasu myśleć o swem mieniu. W czasie ucieczki przed rozszalonym żywiołem zostało poparzonych dwoje dzieci i kobieta.

Ogólne straty sięgają

200 tysięcy złotych.

Obecnie 36 rodzin, a według szczegółowych obliczeń 180 osób znalazło się bez dachu nad głową. Ludność ta, to biedni paromorgowi rolnicy, obarczeni przeważnie drobnymi dziećmi.

W akcji ratowniczej brało udział

23 straż.

Ogień zlokalizowano po 5 godzinach.

Na miejsce pożaru przybył sta rosta J. Boxa, komendant policji nadk. Kozielewski, starszy instruktor J. Plebanek i inni.

KRONIKA

KALENDARZYK.

LIPIEC	Dziś: Naw. N.M.P.
2	J. Anatołjuszka
Sroda	Wschód słońca 3.20
	Zachód 19.59

WARSZAWA.

Sroda, 2 lipca.

11.30. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 12.30. Program dla dzieci 13.00. Kom. meteor. 13.10. D. e. muz. gramof. 15.15. Kom. gosp. 15.50. Odczyt p. t. „Jaskinie gipsowe w Krzywcu. Zaleszczyki i Okopy Sw. Trójcy”. 16.15. Muzyka z płyt gramof. 17.10. Kom. harcerski. 17.35. Co to jest bablowiec i o jego niebezpieczeństwie dla człowieka. 18.00. Koncert popul. w wyk. ork. P. R. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Płyty gramof. 119.45. Skrzynka poczt. roln. 20.00. Pras. Dziennik Radj. 20.15. Recital fortep. 21.15. Kwadrans lit. 21.30. Arje i pieśni w wyk. I. Dygasa. 22.00. P. komisarz J. Misiewicz: Kra-- dzieże na lotniskach. 22.15. Kom.: meteor., polic., sport. 23.00. Muzyka tan.

KATOWICE.

Sroda, 2 lipca.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Koncert gramof. 12.30. Transm. z Warszawy: program dla dzieci. 13.00. Kom. meteor. z Warsz. 16.00. Kom. Polsk. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl., kom. T. P. 16.20. Koncert gramof. 17.35. Pełna piersią. 18.00. Koncert popul. z Warsz. 19.00. Co dzienny odcinek powieściowy. 19.15. Rozmaitości, program na dzień nast. 19.30. „Football w sztuce. 20.00. Kom. Woj. Kom. Turyst. 20.05. Transm. z Warsz. Kwadrans lit., recital śpiew. I. Dygasa. 22.15. Kom. meteor. z Warszawy, program na dzień nast. oraz nadprogram 23.00. Skrzynka poczt. w języku francuskim.

Pogorzalców umieszczono w miejscowym folwarku sejmikowym, w lokalu szkoły i przedszkola.

W celu przyścia z pomocą pogorzalcem, został utworzony lokalny

komitet z wójtem J. Jasikiem i kierownikiem szkoły na czele. W najbliższych zaś dniach zostaną utworzone komitety: gminny i powiatowy

Budowa domów robotniczych w Sosnowcu

rozpocznie się w drugiej połowie b. m.

W związku z zamierzoną przez zakład ubezpieczeń we Lwowie budową domów robotniczych przy ul. Suchej — Będzińskiej w Sosnowcu czynione są obecnie na całym terenie prace przygotowawcze, które dobiegają końca. Między innymi dokonano całej szeregu próbnych wierceń, celem zbadania uwarstwienia gleby, oraz zdrenowano odpowiednie tereny i przystąpiono do robót ziemnych, celem przeprowadzenia kanalizacji, którą magistrat w międzyczasie wraz z siecią wodociagową przyłączy do sieci kanalizacyjnej - wodociągowej miejskiej.

Plany budowy domów są już opracowane przez biuro architektów przy ministerjum pracy i opie

ki społecznej w Warszawie.

Według tych planów w domach przeważać będą mieszkania dwu i jednoizbowe. Mieszkania dwuizbowe mają posiadać łazienki, dla mieszkań zaś jednoizbowych łazienki mają być wspólne.

W obrębie budynków projektowany jest ogród, gdzie dzieci robotników będą mogły spędzać przyjemnie wolne chwile na świeżym powietrzu.

Rozpoczęcie budowy domów nastąpi w drugiej połowie bieżącego miesiąca i niewątpliwie przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia, jak również zaspokojenia głodu mieszkaniowego na terenie Sosnowca.

Robotnicy Zagłębia Dąbrowskiego domagają się obozów wypoczynkowych i ubezpieczenia na starość.

Rezolucje gospodarczych związków zawodowych.

Onegdaj w Sosnowcu przy ul. Warszawskiej nr. 22 odbyła się konferencja gospodarczych związków zawodowych Zagłębia Dąbrowskiego.

Przed porządkiem dziennym wygłoszony został krótki referat, ilu strujący sytuację państwa na tle ostatnich wypadków, oraz charakter demonstracji politycznej w Krakowie.

Następnie zebrani robotnicy uchwalili rezolucję, w której stwierdzają, że zgromadzeni przywódcy w Krakowie nie są przedstawicielami robotników polskich. Robotnik polski, mimo ciężkiego okresu pod względem gospodarczym, wierzy w włas

na siłę twórczą, wierzy w lepszą przyszłość, wierzy w potęgę Polski.

W dalszym ciągu konferencji dr. Madeyski wygłosił referat na temat urlopów robotniczych.

W wyniku dyskusji, wywołanej referatem, zebrani uchwalili opracować memoriał w tej sprawie i przystąpić do zorganizowania robotniczych obozów wypoczynkowych dla ogółu robotników Zagłębia Dąbrowskiego, bez względu na wiek.

W końcu zebrani postanowili zwrócić się do rządu, by opracowaną już i uchwaloną przez radę ministrów ustawę o ubezpieczeniach społecznych zechciał wprowadzić w życie.

Zakończenie osobliwego strajku szkolnego we wsi Pyrzowice w pow. będzińskim.

Wydział wykonawczy rady szkolnej powiatowej w ub. wtorek rozpatrywał ponownie sprawę strajku szkolnego we wsi Pyrzowice, gminy Ożarówce. Wieś ta od dwóch lat nie chciała posyłać dzieci do szkoły w Ożarówcach, mimo, że szkoła znajdowała się w przepisowej odległości.

Obecnie powstały zupełnie nowe warunki, a mianowicie wieś u-

legła skasowaniu, domostwa więc zostały rozrzucone kolonjami na odległość kilku kilometrów, skutkiem czego zaszła konieczność otwarcia szkoły we wsi Pyrzowice dla najmłodszych dzieci.

Szkoła podlegać będzie kierownictwu szkoły w Ożarówcach.

W ten sposób rada szkolna powiatowa załatwiła życzenia mieszkańców wsi Pyrzowice.

Krwawa walka dwóch obywateli Zagórza.

Na pobojuwisku, w kałuży krwi, pozostały zęby, szczęką i ucho.

Onegdaj między godz. 11 a 12 w nocy, na tle porachunków osobistych pomiędzy Augustem Łazakiem i Antonim Kulą, zam. w Zagórzu, na kolonji Metz, w domach t-wa. sosnowieckiego, wynikła sprzeczka, która przemieniła się wkrótce

w krwawą bójkę.

Siły zapaśników były mniej więcej równe, to też po długiej walce obaj awanturnicy zostali mocno poturbowani i wyczerpani runęli na ziemię

broząc obficie krwią.

Zawiadomiona o bójce policja znalazła obu szamocących się w kałuży krwi.

Rozzerwano ich i zawezwano lekarza, celem dokonania opatrunku. Rannych opatrzył dr. Gosiewski z Zagórza.

W wyniku walki Kula doznał złamania dolnej szczęki i wybitcia kilku zębów, zaś przeciwnik Łazaka oberwał mu górną część lewego ucha.

Dr. Gosiewski otrzymane rany zakwalifikował, jako ciężkie uszkodzenie ciała.

Ogólna.

(o) Kasy komunalne konkurencja dla P. K. O. Stwierdzono, że niektóre prowincjonalne kasy komunalne, przyjmujące portfele wekslowe do dyskonta pobierają zbyt wysokie opłaty dyskontowe w formie wszelkiego rodzaju prowizji.

Niekiedy dochodzi obciążenie dyskonta do 18 proc. w stosunku rocznym.

Kasy te płać również wysokie odsetki od wkładów, przekraczające ogólnie przyjęte, co odbija się ujemnie na wzroście wkładów w instytucjach bankowych i P. K. O.

W najbliższym czasie ukazać się ma rozporządzenie ministra skarbu, normujące sprawę odsetek pobieranych względnie płaconych przez kasy komunalne.

(o) Jak będą użytkowane skonfiskowane środki lecznicze? Ministerjum spraw wewnętrznych wydało zarządzenie, regulujące postępowanie wojewódzkich wydziałów zdrowia publicznego po otrzymaniu od władz sądowych skonfiskowanych środków leczniczych

Na podstawie zarządzenia, skonfiskowane środki lecznicze, dozwolone do obrotu, sprzedawane mają być w jednej z firm, uprawnionych do handlu z nimi; w wypadku, gdy wartość środków nie przekracza 20 zł., przekazywane będą szpitalowi publicznemu. Skonfiskowane środki lecznicze, niedozwolone do obrotu, a posiadające wartość leczniczą, oddawane będą do użytku szpitalom publicznym, bez względu na ich wartość. Środki odurzające przesyłane będą ministerjum spraw wewnętrznych, wreszcie środki nie nadające się do użytku, będą niszczone protokularynie.

Z Sosnowca.

(s) Miejskie roboty publiczne. Miasto czyni starania o zatrudnienie większej ilości bezrobotnych i w tym celu zamierza budowę (remon) około 20 km. ulic miasta Sosnowca.

W ten sposób można się spodziewać, że wiele ulic i dzielnic będzie w b. r. uregulowanych.

(s) 50 bezrobotnych znalazło pracę. Magistrat w dniu wczorajszym przyjął za pośrednictwem urzędu pośrednictwa pracy jeszcze 50 bezrobotnych, którzy zatrudnieni zostaną przy robotach miejskich.

(s) Sprostowanie. We wczorajszym artykule pt. „Pracownia przyrodnicza dla szkół powszechnych w Sosnowcu” mylnie wydrukowano nazwisko kierownika tej pracowni, jak wiadomo bowiem kierownikiem jest powszechnie znany w Zagłębiu pedagog — p. Augustyński.

(s) Kolonje letnie seminarjum męskiego. Wszyscy uczniowie seminarjum męskiego, mający zamiar wyjechać na kolonje letnie winni zebrać się dziś o godz. 10 rano w gmachu seminarjum męskiego celem informacji. Wyjazd na kolonje nastąpi dnia 2 bm. wieczorem.

(s) Ze szkolnictwa. Ze względu na okres wakacyjny, biuro rady szkolnej powiatowej od dnia 4 lipca do 1 sierpnia 1930 roku nie będzie czynne.

P. Władysław Mazur, dyrektor państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Sosnowcu, z dniem 5 lipca wyjeżdża na kolonje letnie do Grzybowa.

Inspektor szkolny Stanisław Luchowicz z dniem 5 lipca wyjeżdża na 4-ro tygodniowy urlop wypoczynkowy.

Referent rady szkolnej powiatowej Jan Lengas z dniem 4 lipca wyjeżdża na 4-ro tygodniowy urlop wypoczynkowy.

(s) Wyszedł i nie wrócił. Onegdaj Magdalena Plachcińska, zam. przy ul. Tylnej nr. 4 zameldowała, że syn jej Jan l. 15 wyszedł z domu dn. 24 zeszłego miesiąca i dotychczas nie wrócił.

Kino „Czwartak” Kielce
Dziś Atrakcyjna premiera Dziś
Skandal w Genewie
W rolach głównych: Alfred Abel
i Christa Tordy.

KASZTEL CHRYPKIE
DUSZNOŚĆ
BÓLE GARDŁA
USUWAJĄ PASTYLKI BELGIJSKIE
APTEKA MRS. GASECKIEGO
w WARSZAWIE, UL. FRYTA 10.
Sprzedają apteki i sklepy apteczne

